

**higher education
& training**

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NATIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

(Eerst vraestel)

NKR VLAK 3

XX Februarie 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP**VRAAG 1: INTERNETARTIKEL**

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Geen penalisering antwoorde nie in volsinne geskryf nie.
- Geen woord in 'n ander taal word as antwoord aanvaar nie. Indien die woord(e) egter toegehou word en dit beïnvloed nie die betekenis nie, word die antwoord as korrek aanvaar.
- Waar die antwoord in meer as een sin aangebied word, maar tog tot die antwoord lei, is dit korrek.
- Indien twee of meer feite vereis word, word slegs die eerste twee of meer feite in volgorde nagesien.
- Spesifieke opdragte soos bv. **EEN WOORD/OPEENVOLGENDE WOORDE/ 'n SINSDEEL/EEN SIN** moet uitgevoer word. Die kandidaat mag een woord in 'n sin aanbied:
 - Die een woord is ...
 - Die woord wat dit vir ons sê, is ...
- Geen penalisering indien die antwoord 'n direkte aanhaling is nie.
- Waar (Ja)/Onwaar (Nee)
 - Eerste deel korrek en motivering verkeerd/ontbreek(1)
 - Eerste deel verkeerd en motivering verkeerd(0)
 - Eerste deel ontbreek en motivering korrek(0)

VRAAG 1

1.1	Dr. Eugene Brink.	(1)
1.2	Die eerste sarsie griep het mense in Suid-Afrika getref.	(1)
1.3	Onwaar.✓ 'Indien nie, bly weg.'✓	(2)
1.4	Griep ontwig roetines en lewens van gesinne✓ asook bedrywighede van maatskappye.✓	(2)
1.5	Griepkieme	(1)
1.6	Vier uur of 4 uur	(1)
1.7	Ja.✓ '..meeste mense is aansteeklik voordat hulle tekens daarvan toon ...'✓	(2)
1.8	Charles Gerba is 'n mikrobioloog ✓ en is by die Universiteit van Arizona werksaam.✓	(2)
1.9	Die gangsitplekke/Die sitplekke langs die gang af.	(1)
1.10	Onwaar.✓ '... om oor naweke weg te bly van winkelsentrums.'✓	(2)
1.11	In aansteeklike siektes.	(1)

- 1.12
- OTM'e
 - Winkeltrullies
 - Penne om mee te teken in restaurante en kasregisters.
 - Deurknoppe en –handvatsels
 - Handvatsels en ander oppervlakke in openbare vervoer. (Enige 2 × 1) (2)
- 1.13
- Seephouers
 - Bring eerder jou eie ontsmettingsmiddel saam. (2)
- 1.14
- Universiteit van Virginia
 - 30 mense (2)
- 1.15 Feit✓ 'positief getoets'✓ (2)
- 1.16 Harde oppervlakke (1)
- [25]**

VRAAG 2: TYDSKRIFARTIKEL

- 2.1 Graad 12 (Matriek is NIE korrek NIE.) (1)
- 2.2 Hierdie publikasies gaan jou help om jou matriek te slaag✓ en gaan jou met al jou voorbereiding help.✓ (Enige toepaslike antwoord) (2)
- 2.3
- Bladuitleg
 - Verskillende lettertipes
 - Verskillende groottes van die letters
 - Prente (Enige 2 × 1) (2)
- 2.4 Volledige antwoordstelle (1)
- 2.5 Huisgenoot (1)
- 2.6 Agt of 8 (1)
- 2.7
- Afrikaans Huistaal Vraestel 1
 - English First Additional Language Paper 1 (2)
- 2.8 Mei (1)
- 2.9 0860 106 687 (1)
- 2.10 Titel van die publikasies✓ of jou naam.✓ (2)
- 2.11 Lewenswetenskappe (1)
- [15]**

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 3: TYDSKRIFARTIKEL****Maksimum van 80 woorde****7 wenke**

1. Moet nooit 'n hondjie of bejaarde hond alleen buite by 'n swembad los nie.
2. Hou jou troeteldier uit jou motorhuis en hou die deure toe.
3. Hou jou troeteldier uit jou tuin as jy dit met kunsmis of onkruiddoder behandel het.
4. Bêre plastieksakke sodat jou kat nie daarin versmoor nie.
5. Plak elektriese koorde vas of bedek dit of bêre dit.
6. Hou water in dammetjies skoon en hou die toiletdeksel toe.
7. Hou deure van kaste en tuimeldroërs, ens. toe.

ASSESSERINGSRIGLYNE**ALGEMEEN**

Lees die hele opsomming om 'n geheelindruk te kry.

- Beplanning is nie nodig nie.
- Indien beplanning wel gedoen is, moet dit duidelik aangedui wees.
- Indien nie aangedui nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Indien die opsomming te lank is, word daar slegs 5 ekstra woorde toegelaat. Die res van die opsomming word geïgnoreer.
- Indien die opsomming te kort is, maar dit bevat al die vereiste inligting, word die kandidaat nie gepenaliseer nie.
- Kandidate mag nie afkortings in hul opsommings gebruik nie, maar indien dit in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel.

PUNTE WORD SOOS VOLG TOEGEKEN

- Feite: 7 punte
- Taal: 3 punte

DUI DIE PUNTE SÓ AAN:**STAP 1: FEITE (7)**

- Slegs feite wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
(’n Volsin het ’n selfstandige werkwoord)

- **Verkeerde formaat (-1)**
 - **Woorde nie aangedui nie (-1)**
 - **Taal (-0/1/2/3)**
 - **Aanhaling (-0/1/2)**
- = TOTAAL**

STAP 2: FEITE MET TAALFOUTE

ELKE taalfout (grammatika, spelling en punktuasie) in ELKE feit word aangedui, ook verkeerde feite, daarna getel en soos volg bereken:

0–4 foute:	geen penalisering nie
5–10 foute:	trek 1 punt van die kandidaat se totaal af
11–15 foute:	trek 2 punte van die kandidaat se totaal af
16 foute of meer:	trek 3 punte van die kandidaat se totaal af

TIPIESE TAALFOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (bv. ondw. + ww. + voorw.)
- Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoorde 1, 2 en 3)
- Omgekeerde woordorde
- Tyd, wyse, plek
- Direkte vertaling (moedertaalinvloed)
- Dubbele negatief
- Voornaamwoorde
- Lydende vorm
- Infinitief

STAP 3: FORMAAT (- 1)

Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied:

- Volsinne
- Puntsgewys.

Penaliseer met 1 punt indien die opsomming nie puntsgewys aangebied is nie.

STAP 4: GETAL WOORDE (nie aangedui nie -1)

- Kandidate MOET die korrekte getal woorde aandui.
- Indien die kandidaat nalaat om die getal woorde aan te dui of die verkeerde getal woorde is aangedui, penaliseer met een punt aan die einde.

STAP 5: AANHALINGS (- 0/1/2)

- Vir direkte aanhalings van sinne word daar soos volg gepeenaliseer:

1–3 volledige sinne aangehaal:	geen penalisering nie
4–5 volledige sinne aangehaal:	trek 1 punt af van kandidaat se totaal
6–7 volledige sinne aangehaal:	trek 2 punte af van kandidaat se totaal

[10]**TOTAAL AFDELING B: 10**

AFDELING C: LEES EN KYK**VRAAG 4: VISUELE TEKSTE**

- 4.1 Bloeddiens of SANBS (1)
- 4.2 Hierdie persoon het vandag bloed geskenk. (1)
- 4.3
- Tolvrye nommeer 0800 11 9031
 - www.sanbs.org.za
- (2)
- 4.4
- Indien jy nie al die vrae korrek en eerlik beantwoord het nie.
 - As jy besef jou bloed is nie veilig vir oortapping nie.
- (2)
- 4.5 Hulle vertrou jou dat jou bloed veilig is. (1)
- 4.6 As jy jou bloed vir iemand gee kan dit sy lewe red✓ en so skenk jy vir daardie persoon die lewe.✓ (2)
- 4.7 Waar.✓ 'Skenkers bo 65 jaar het 'n skenkinginterval van 80 dae.'✓ (2)
- 4.8
- Verhoog jou vloeistofinname.
 - Indien jy duiselig voel, sit met jou kop op jou knieë of lê plat.
 - Indien die naaldarea begin bloei, pas druk toe en lig jou arm hoog.
 - Moenie swaar oefening doen of swaar goed optel nie. (Enige 2 × 1)
- (2)
- 4.9 Rooi of enige kleur.✓ Die motivering van die student moet net sy kleurkeuse onderstreep. Enige toepaslike motivering, byvoorbeeld rooi is die kleur van bloed.✓ (2)

[15]**VRAAG 5: GRAFIESE VOORSTELLINGS**

- 5.1 Hoe psigiatriese siektes Suid-Afrika raak. (1)
- 5.2 Persone met psigiatriese siektes of werknemers of dokters.
(Enige toepaslike teikengroep) (1)
- 5.3
- Groot letters of verskillende lettertipes
 - Prente
 - Grafieke
 - Bladuitleg (Enige 1 × 1)
- (1)
- 5.4 Waar.✓ 'Suid-Afrika'✓ (2)
- 5.5 2.8 (1)

5.6	<ul style="list-style-type: none"> • Westerse medici • Alternatiewe geneeskunde • Tradisionele helers • Geestelike leiers 	(Enige 2 × 1)	(2)
5.7	8 000		(1)
5.8	Depressie		(1)
5.9	Christelike geloof of die Kerk	(Enige toepaslike teikengroep antwoord)	(1)
5.10	2 persone ✓✓		(2)
5.11	'n Kalbassie		(1)
5.12	0.8		

[15]

TOTAAL AFDELING C: 30**AFDELING D: FUNKSIONELE TAALGEBRUIK****VRAAG 6: TYDSKRIFARTIKEL**

6.1	onbekende	(1)
6.2	mnr.	(1)
6.3	tuit	(1)
6.4	van	(1)
6.5	oorlede	(1)
6.6	liedjieskrywer	(1)
6.7	leerders of leerlinge	(1)
6.8	Pretoria	(1)
6.9	vir	(1)
6.10	musiekindustrieë	(1)
6.11	Afrikaanse Taal en Kultuurvereniging ✓✓	(2)
6.12	Dit is Engelse woorde	(2)
6.13	Figuurlik ✓ Hy het nie goue vingers gehad nie, maar kon goed speel. ✓	(2)
6.14	speel	(1)
6.15	Jannie vertel dat Lucas in 1970 ✓ deel van die Suid-Afrikaanse Lugmag se koor en konsertgroep was. ✓	(2)
6.16	Dit skei die vokale./Verhoed dat die woord verkeerd gelees word.	(1)
6.17	Ons het nie ✓ dieselfde oor musiek gedink nie . ✓	(2)
6.18	1 000 000	(1)
6.19	kroeë	(1)
6.20	by	(1)
6.21	str.	(1)
6.22	Dit beklemtoon die woord 'so'.	(1)
6.23	albumpie	(1)
6.24	Foto's (Spelling tel)	(1)

6.25	tydlose	(1)
6.26	sukseste/prestasies	(1)
6.27	tekste	(1)
6.28	Daarom het hy nie ✓ groot waardering vir Koos gehad nie .✓	(2)
6.29	Figuurlik	(1)
6.30	tien jaar	(1)
6.31	bloedjonk	(1)
6.32	Waarop✓ was Jannie en Lucas tydens sy tyd by die liedjieskryfskool ingestel?✓ (-1 indien ? weggelaat is)	(2)
6.33	lemand wat strewe om iets te bemeester of te bereik.	(1)
		[40]

TOTAAL AFDELING D: 40

AFDELING E: KOMMUNIKASIE IN PRAKTYK

VRAAG 7: VERGADERINGSTEORIE

- 7.1
- 'n Openbare vergadering mag deur enige lid van die publiek bygewoon word✓ byvoorbeeld 'n politieke byeenkoms✓
(Enige toepaslike voorbeeld)
 - 'n Private vergadering word slegs deur lede van daardie organisasie bygewoon✓ byvoorbeeld lede van 'n sokkerklub
(Enige toepaslike voorbeeld) (4)
- 7.2
- Open die vergadering.
 - Stel vas of 'n kworum teenwoordig is.
 - Volg die agenda.
 - Vra die sekretaris om notule van vorige vergadering te lees en na goedkeuring notule te teken.
 - Hou orde in die vergadering.
 - Maak uitslag van stemming bekend.
 - Gebruik beslissende stem tydens 'n dooiepoint. (Enige 4 × 1) (4)
- 7.3
- Stel kennisgewing en agenda saam met voorsitter op.
 - Skryf die notule van die vorige vergadering.
 - Stuur kennisgewing en agenda uit.
 - Berei lokaal voor bv. visuele hulpmiddels
 - Arriveer voor die tyd met die ledelys, notules en alle dokumentasie.
(Enige 2 × 1) (2)
- 7.4
7.4.1	B
7.4.2	C
7.4.3	A
7.4.4	E
7.4.5	D
- (5 × 1) (5)

- 7.5
- vergadering
 - datum
 - plek
- (3 × 1) (3)
[18]

VRAAG 8: ONDERHOUDSVOERING

- 8.1
- Trek netjies aan.
 - Skoon, en gestrykte klere.
 - Wees goed versorg en geskeer met skoon hare, gesig, hande en naels.
 - Sorg dat jou skoene skoon is.
 - Moenie klere aantrek wat te veel wys of deursigtig is nie.
 - Moenie te veel grimering, parfuum of naskeermiddel aansit nie.
 - Moenie 'n T-hemp, onderhemp of moulose top of styfpassende klere aantrek nie.
- (Enige 4 × 1) (4)
- 8.2
- Beplan en berei vir onderhoud voor.
 - Verduidelik aan ondervraagde hoe onderhoud gaan verloop.
 - Laat ondervraagde toe om ook vrae te vra.
 - Luister aandagtig en evalueer die antwoorde.
 - Neem notas tydens onderhoud.
 - Lig ondervraagde aan die einde van die onderhoud in oor die volgende stappe.
 - Staan op en groet die ondervraagde en vergesel hom/haar deur toe.
- (Enige 3 × 1) (3)
- 8.3
8.3.1	B	
8.3.2	D	
8.3.3	A	
8.3.4	E	
8.3.5	C	
- (5 × 1) (5)
[12]

TOTAAL AFDELING E: 30
GROOTTOTAAL: 150